

Vergaderjaar 2015–2016

29 398

Maatregelen verkeersveiligheid

Nr. 497

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 maart 2016

Op 27 november 2015 heb ik u overeenkomstig het verzoek van het lid Oskam (CDA) van 1 oktober 2015 (Handelingen II 2015/16, nr. 9, item 8) geïnformeerd over het bericht van RTL Nieuws («RTL») van 30 september 2015 dat foto's van buitenlandse verkeersovertreeders ten onrechte massaal zouden zijn vernietigd. De berichtgeving van RTL hing nauw samen met beslissingen die zijn genomen op een tweetal Wob-verzoeken van RTL. In die brief heb ik u geïnformeerd over de lopende bezwaarprocedure inzake het Wob verzoek van RTL betreffende de bij het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) berustende flitsgegevens van buitenlandse kentekens die niet tot een boetebeschikking hebben geleid. Ik heb daarbij aangegeven u te informeren indien in de bezwaarprocedure nog relevante informatie over de handelwijze van het CJIB naar voren komt.¹ Met deze brief doe ik mijn toezegging gestand. Van «massale vernietiging» van gegevens is geen sprake geweest. Eerder is gedacht dat door RTL gevraagde gegevens zouden zijn vernietigd. Dit blijkt echter niet het geval te zijn. De beschikbare gegevens zullen dan ook worden verstrekt. In het navolgende licht ik dit toe.

Tevens doe ik met deze brief de toezegging van de Minister van Infrastructuur en Milieu gestand de tijdens het AO wegverkeer en verkeersveiligheid op 8 december 2015 (Kamerstuk 29 398, nr. 496) door het lid Visser (VVD) gestelde vragen over de verwerking van flitsgegevens van buitenlandse bestuurders schriftelijk te beantwoorden. De schriftelijke vragen van het lid Visser (VVD) die op 29 februari 2016 over onder andere dit onderwerp zijn ontvangen, zullen afzonderlijk worden beantwoord.

Ten slotte informeer ik u over de stand van zaken met betrekking tot de verwerking van flitsgegevens van buitenlandse kentekens.

¹ Kamerstuk 29 398, nr. 481.

Wob-procedure

Over de door RTL aangespannen Wob-procedure is ten aanzien van de gegevens die bij het CJIB in de gevraagde periode in 2014 werden verwerkt in mijn brief van 27 november 2015 reeds medegedeeld dat de door RTL gevraagde gegevens van niet handhaafbare overtredingen op 14 juli 2015 zijn verwijderd uit de primaire systemen van het CJIB. Zij waren daarmee niet meer raadpleegbaar voor de medewerkers van het CJIB.

In het kader van het onderzoek voor de heroverweging ten behoeve van de beslissing op bezwaar is grondig gekeken naar de systematiek omtrent het gegevensbeheer van de door RTL gevraagde gegevens bij het CJIB. Dat heeft de volgende bevindingen opgeleverd.

Alle gegevens van het CJIB, dus ook de flitsgegevens van 2014, stonden conform de Baseline Informatiebeveiliging Rijksdienst op 1.850 algemene back-up tapes. Deze tapes werden 35 dagen bewaard om daarna hergebruikt en dus overschreven te worden. De kans is gering dat op deze tapes nog de door RTL gevraagde gegevens zijn aan te treffen, omdat deze vrijwel zeker zijn overschreven. Eind januari 2016 is gebleken dat deze gegevens daarnaast nog op een aantal aparte back-up tapes staan die ingevolge afspraken met leveranciers, langere tijd bewaard werden. Deze aparte tapes bleken niet te zijn overschreven omdat de tapes na het verstrijken van de bewaartermijn inmiddels niet meer nodig waren voor hergebruik. Per november 2015 is het CJIB namelijk van digitale archivering overgegaan op online archivering. Voor het kunnen lezen van de gegevens op de tapes is een herstelactie uitgevoerd waarmee het grootste deel van de gegevens inmiddels is teruggehaald, hersteld en weer leesbaar is gemaakt. Daarmee kan alsnog aan het Wob-verzoek van RTL tegemoet worden gekomen.

De maanden augustus en september 2014 zijn niet op de herstelde tapes aangetroffen. Aan het verzoek om openbaarmaking van deze gegevens kan niet worden voldaan. Als de gegevens niettemin toch nog worden aangetroffen dan zal ik dat RTL zo spoedig mogelijk laten weten. Volledigheidshalve worden namelijk ook de 1.850 algemene back-up tapes, die 35 dagen werden bewaard, nog bekeken. Ook al is, zoals hiervoor vermeld, de kans gering dat de gegevens alsnog zullen worden aangetroffen omdat deze waarschijnlijk zijn overschreven. De beslissing op het bezwaar van RTL heb ik op 3 maart 2016 genomen en aan RTL kenbaar gemaakt. In de beslissing op bezwaar is het bezwaar van RTL vanzelfsprekend gegrond verklaard nu de gegevens alsnog beschikbaar zijn gekomen. De herstelde gegevens over 2014 zullen aan RTL worden verstrekt. In overleg met RTL wordt de vorm en het moment van verstrekking bepaald.

Bewaren

Tijdens het AO wegverkeer en verkeersveiligheid op 8 december 2015 (Kamerstuk 29 398, nr. 496) heeft het lid Visser (VVD) gevraagd of het mogelijk is flitsgegevens langer te bewaren om alsnog handhavend op te kunnen treden. In mijn brief van 27 november 2015 (Kamerstuk 29 398, nr. 481) heb ik de grondslagen voor het bewaren en vernietigen van flitsgegevens vermeld. Kort gezegd mogen persoonsgegevens op grond van de Wet bescherming persoonsgegevens niet langer worden bewaard dan noodzakelijk is voor het doel van de verwerking, in dit geval het verzenden van inningsbeschikkingen en incasso door het CJIB. Voor het alsnog kunnen handhaven van met digitale handhavingsmiddelen geconstateerde overtredingen op buitenlandse kentekens is echter niet zozeer de bewaartermijn van flitsgegevens van belang. Relevant is dat op basis van de bedoelde gegevens in veel gevallen niet tot boeteop-

legging zal kunnen worden overgegaan. Voordat een nieuwe EU-lidstaat wordt toegevoegd aan de geautomatiseerde verwerking ervan kunnen de flitsgegevens uit dat land namelijk niet anders dan handmatig worden uitgelezen en worden ingevoerd in de verwerkingssystemen voor boeteoplegging. Los van de hiervoor per zaak benodigde grote inspanning, kan met handmatig uitlezen in veel gevallen de landcode op het kenteken niet herleid worden en kan zodoende het land van herkomst niet achterhaald worden. Daardoor kunnen ook geen gegevens van de houder van het kenteken worden opgevraagd en kan geen boete worden opgelegd.

Gelet op het belang van een doeltreffende en doelmatige handhaving kies ik er daarom voor om de focus te leggen op het geautomatiseerd kunnen verwerken van flitsgegevens. Ik zet erop in om voortvarend zoveel mogelijk kentekens uit EU-lidstaten aan te sluiten op de geautomatiseerde verwerking. Daarmee zal ook het bestand met gegevens die niet verder verwerkt kunnen worden, steeds kleiner worden.

De wettelijke termijn waarbinnen een Wahv boete kan worden opgelegd, bedraagt maximaal vier maanden. Ik ben er voorstander van om, voor het geval de techniek in de nabije toekomst meer mogelijkheden biedt, ten aanzien van de gegevens die op dit moment niet geautomatiseerd verder kunnen worden verwerkt, de handhavingstermijn maximaal te benutten. Ik zal dan ook met het Openbaar Ministerie overleggen over de mogelijkheden daartoe. Mijn streven is om daarmee tegemoet te komen aan het verzoek van het lid Visser (VVD).

Automatisering

Het lid Visser (VVD) heeft tijdens het AO wegverkeer en verkeersveiligheid (Kamerstuk 29 398, nr. 496) gezegd te begrijpen dat niet op korte termijn alle systemen voor het beboeten van kentekenovertreeders uit alle EU-lidstaten kunnen worden aangepast. Zij heeft gevraagd of in de tussenliggende periode aanvullende maatregelen kunnen worden genomen voor het alsnog beboeten van overtreeders. De enige aanvullende maatregel die getroffen kan worden betreft het handmatig verwerken van gegevens. Om handmatige verwerking mogelijk te maken, zijn ook al systeemaanpassingen vereist, zoals aanpassing van de nummerplaatherkenningssoftware van de digitale handhavingsmiddelen. Daarnaast vraagt de handmatige verwerking om een grote inspanning van de keten. Zo lang de aansluiting van het desbetreffende land in de keten niet is gerealiseerd, zou per zaak de registratie, de kentekenregisterbevraging, het opstellen en vertalen van de boetebeschikking, het mogelijk versturen van aanmaningen en het vertalen van beroep en verzet handmatig en naast de bestaande processen moeten worden ingericht en uitgevoerd. Dit zou een onevenredige belasting van de keten opleveren. Ik wil graag de beschikbare capaciteit aanwenden om op zo kort mogelijke termijn alle overtredingen van EU-kentekens geautomatiseerd te kunnen verwerken. Ik beschouw de opmerkingen van het lid Visser (VVD) als aansporing hiertoe.

Stand van zaken flitsverwerking

In mijn brief van 27 november 2015 (Kamerstuk 29 398, nr. 481) heb ik aangekondigd dat sinds eind 2015 flitsovertredingen van Poolse kentekenhouders worden beboet. Sinds 12 december 2015 worden naast de Duitse, Belgische, Franse en Zwitserse ook Poolse kentekenhouders beboet bij een door flitsapparatuur waargenomen verkeersovertreding. Hierdoor

wordt inmiddels in januari 2016 ongeveer 96,5% van alle flitsfoto's verder verwerkt.²

Ten aanzien van de Poolse kentekenhouders geldt dat het grootste deel van de digitaal geconstateerde overtredingen vervolgens geautomatiseerd wordt verwerkt tot een boetebeschikking. Voor de instroomcijfers van 2015 verwijs ik naar de bijlage. Overigens moet bij een deel van de Poolse zaken op dit moment nog een handmatige verwerking plaatsvinden omdat de systemen niet alle Poolse adressen volledig herkennen. Hiermee wordt uitval zoveel mogelijk voorkomen.

Naast het streven om zo snel mogelijk alle overtredingen van EU kentekens geautomatiseerd te kunnen verwerken, heeft het CJIB steeds meer mogelijkheden om verfijnder te meten hoeveel zaken niet verder kunnen worden verwerkt tot boeteoplegging. In de bijlage treft u het totaal aan uitgestuurde boetes over 2015 voor de aangesloten landen alsmede de uitval van buitenlandse kentekens in januari 2016 aan. Ik heb besloten dat de cijfers van flitsovertredingen van buitenlandse kentekenhouders voortaan periodiek openbaar zullen worden gemaakt.

De Minister van Veiligheid en Justitie,
G.A. van der Steur

² Van in totaal 435.885 flitsfoto's in januari 2016 (buitenlandse en Nederlandse kentekens) zijn 15.194 niet als kenteken uit Nederland of een aangesloten land herkend.

Bijlage:

Aantallen zaken CBE over 2015:

EU-land	2015
Franse kentekens	83.163
Duitse kentekens	356.982
Belgische kentekens	297.597
Poolse kentekens	4.767 (sinds 12 december)
Totaal	742.509

Overige verdragslanden, niet CBE, over 2015:

Land	2015
Zwitserland	7.072

Niet verder verwerkte flitsfoto's van EU-kentekens ten opzichte totale instroom flitsfoto's

Instroom	Jan-16
Totale instroom alle landen incl. Nederland	435.885
Aantal niet verwerkte kentekens ander EU-land	15.194
Percentage ten opzichte van instroom	3,5%